

**Samråd i Folketingets Enerkipolitiske Udvalg den 2. december 2004
– besvarelse af samrådsspørgsmål nr. A ad L 82**

Spørgsmål (A):

Ministeren anmodes om en drøftelse af lovforslaget og de besvarede spørgsmål med henblik på udvalgets afgivelse af betænkning.

Svar:

Indledning

- Jeg er blevet anmodet om en drøftelse af lovforslaget og de besvarede spørgsmål.
- Jeg vil derfor starte med nogle indledende bemærkninger og så komme ind på de emner, der har været mest interesse omkring i udvalgsbehandlingen.

Formålet med lovforslaget

- Der er som bekendt tale om den sidste del af udmøntningen af den brede energipolitiske aftale fra 29. marts 2004 om fremtidssikring af energiinfrastrukturen, og jeg mener, at lovforslaget udgør en loyal udmøntning af aftalen.
- Jeg noterede mig da også, at der generelt var stor opbakning til lovforslaget ved 1. behandlingen. Jeg synes, det er meget

glædeligt, at alle partierne er positive omkring lovforslaget, som jo er slutresultatet af flere års anstrengelser. Vi får nu en uafhængig statslig virksomhed, som skal stå for systemansvar og overordnet infrastruktur for el og gas.

- Energinet Danmark bliver en virksomhed, der er uafhængig af kommercielle interesser, hvis fornemmeste opgave vil være at tjene samfundet og alle brugerne af systemet på bedste vis. Det er en opgave, som jeg er overbevist om, at bestyrelsen og medarbejderne i Energinet Danmark vil leve op til.
- Med lov om Energinet Danmark og de meget væsentlige ændringer til elforsyningsloven, som vi vedtog i foråret, skaber vi de bedste forudsætninger for et velfungerende energimarked i Danmark.
- Jeg vil i det følgende tage nogle af de emner op, som der har været stillet spørgsmål til fra udvalget.

Ejerbeføjelser

- Der har været stillet spørgsmål vedrørende mine beføjelser som ejer af Energinet Danmark. Til det vil jeg gerne slå fast, at beføjelserne ikke er mere vidtgående, end hvad der gælder for en eneaktionær efter aktieselskabslovens regler.
- Det er bestyrelsen og direktionen, der er ansvarlige for den faktiske ledelse af virksomheden. Det fremgår også klart af lovforslaget, at ministeren ikke forudsættes at træffe

beslutninger i et sådan omfang, at der sker en overtagelse af den faktiske ledelse af virksomheden.

- Som ansvarlig minister skal jeg træffe beslutninger om virksomhedens forhold på samme måde som en eneaktionær kan på en generalforsamling. Lovforslaget sikrer endvidere, at ejerbeslutninger skal meddeles skriftligt og sendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen med henblik på offentliggørelse.
- En række af de opgaver, som Energinet Danmark skal varetage har betydelig samfundsmæssig interesse og vil derfor under alle omstændigheder kræve politisk stillingtagen.
- Her tænker jeg navnlig på spørgsmål vedrørende større infrastrukturudbygninger og lignende. Til foråret kommer der som bekendt en national handlingsplan for den fremtidige infrastruktur frem mod 2010. I sager om større infrastrukturudbygninger vil Folketinget naturligvis blive inddraget.

Energinet Danmarks organisation

- Hvis vi skal høste fordelene ved at samle el- og gasområderne er det vigtigt, at Energinet Danmark fungerer som én samlet virksomhed.
- Jeg har under drøftelserne konstateret, at der har været bred politisk opbakning hertil.

- Det er ønsket om at skabe en samlet virksomhed, der er baggrunden for, at vi i lovforslaget lægger op til at gøre modervirksomheden til centrum for de overordnede planlægningsmæssige og myndighedslignende opgaver.
- Dermed skaber vi den bedste forudsætning for, at Energinet Danmark kommer til at spille en væsentlig rolle i udviklingen af det danske energisystem.
- Derimod skal datterselskaberne arbejde med de mere tekniske og driftsrelaterede opgaver.
- Jeg vil i den forbindelse gerne pointere, at det aldrig har været tanken at etablere Energinet Danmark med et permanent lille hovedsæde. Det kan også vise sig ikke at flugte med ønsket om at drive Energinet Danmark som en samlet virksomhed.
- Men det har hele tiden været linjen, at der i udgangspunktet vil være aktiviteter i henholdsvis Ballerup, Skærbæk og Birkerød. Herefter skal bestyrelsen lægge det mere præcise snit mellem modervirksomheden og datterselskaberne. Her bliver det jo vigtigt at se på, hvordan de nødvendige kompetencer kan sikres med sigte på en effektiv drift af virksomheden.
- Jeg ville reelt gå ind og overtage den faktiske ledelse af Energinet Danmark, hvis jeg fastlagde hvor mange medarbejdere, der mere præcist skal være på de tre lokaliteter.

Uafhængighed af kommercielle interesser

- Det er vigtigt, at Energinet Danmark fungerer uafhængigt af kommercielle interesser. Som I ved, har en afgørende begrundelse for at etablere Energinet Danmark været et ønske om at adskille monopolvirksomheden fra de kommercielle aktiviteter, og derfor skal der også tages højde herfor, når den nærmere geografiske placering i Trekantsområdet skal besluttes.
- Jeg har fuld tillid til, at bestyrelsen vil være meget opmærksom på at sikre Energinet Danmarks uafhængighed af kommercielle interesser, og at placeringen ikke rejser tvivl herom.

Interessentforum

- Som led i etableringen af Energinet Danmark skal der nedsættes et rådgivende interessentforum. Interessentforummet skal repræsentere et bredt udsnit af interessenter i Energinet Danmarks virksomhed. Det vil sige både markedsaktørerne fra el- varme- og gassiden og mere brede interesser med indsigt i forbruger- og samfundsmæssige forhold, miljø mv.
- I lovforslaget er der lagt op til, at interessentforummet skal mødes mindst én gang årligt, fx i forbindelse med udarbejdelse af årsrapporten og investerings- og finansieringsplan.
- Ét årligt møde er minimumskravet. Der er dog intet til hinder for, at forummet beslutter sig for at mødes fx 3-4 gange om året, hvis der er behov for det.

- Når lovgrundlaget for Energinet Danmark er på plads, vil jeg tage initiativ til at få nedsat interessentforummet. Jeg er som udgangspunkt åben over for alle gode forslag til, hvem der skal være med i interessentforummet.

Prisreguleringen af Energinet Danmark

- Nu hvor Gastra er kommet med i Energinet Danmark, er det fundet hensigtsmæssigt at have de samme overordnede regler for prisfastsættelsen på el- og gassiden i Energinet Danmark.
- Den nye prisbestemmelse lægger op til, at prisen for Energinet Danmarks ydelser skal afspejle dels de nødvendige omkostninger ved effektiv drift, og dels den nødvendige forrentning af kapitalen.
- Den nødvendige forrentning skal her forstås som den forrentning, som er nødvendig for, at virksomheden kan betale afdrag på sin gæld og de forpligtelser, som virksomheden i øvrigt har, således at den kan opretholde en fornuftig egenkapital og derved forblive kreditværdig. Det er vigtigt at sikre, at virksomheden kan opnå gunstige vilkår på lånemarkedet. Og det gælder uanset, at virksomheden har mulighed for at opnå statslån.
- Den nødvendige forrentning er derfor ikke en på forhånd fastsat sats, men en konsekvens af de forpligtelser og den kapitalstruktur, som virksomheden overtager.

- Der vil snarest blive udarbejdet en bekendtgørelse, der uddyber principperne for prisfastsættelsen. Det er herefter op til Energitilsynet at udmønte principperne i praksis.
- Jeg lægger til grund for det videre arbejde, at priserne for Energinet Danmarks ydelser på el- og gassiden ikke stiger som følge af etableringen af virksomheden.

Værdien af Gastra og konsekvenserne for gasforbrugerne

- Der har været en del spørgsmål om den pris, som Gastra overdrages til Energinet Danmark for. I den sammenhæng vil jeg godt erindre om, at det overordnede naturgasnet er etableret af det statsejede selskab, DONG. Den danske stat har gennem tidens løb postet betydelige summer i naturgasprojektet. Det modsvares i dag af, at staten udøver sine ejerrettigheder over Gastra og modtager et udbytte af sine aktier i Gastra.
- Idet Gastra A/S overdrages til Energinet Danmark, vil Gastra være omfattet af bestemmelsen i lovforslaget om, at der ikke kan udloddes overskud til staten. Statens råderet over Gastra reduceres, og staten taber en indtægt. Derfor skal der i forbindelse med overdragelsen af Gastra til Energinet Danmark fastsættes en pris.
- Jeg går ud fra, at Energinet Danmark optager et lån til købet af aktierne fra staten. Renter og afdrag af lånet skal så betales tilbage via Gastras indtægter. Det modsvares af, at der ikke

længere skal betales udbytte til staten fra Gastra.

- Prisen for Gastra vil blive fastlagt med udgangspunkt i, at selskabets indtægtsgrundlag svarer til de indtægter, selskabet har i dag. Dette betyder blandt andet, at overdragelsen af aktierne til Energinet Danmark i sig selv ikke fører til stigende priser for brugerne af Gastras net.

De skattemæssige forhold for Energinet Danmark

- Der har også været nogen fokus på de skattemæssige forhold for Energinet Danmark.
- Og der vil jeg gerne slå fast, at når staten går ind og driver en virksomhed som her, skal der ikke gælde særlige vilkår for den statslige virksomhed - hverken særlige fordele eller ulemper. Grundlaget skal være det samme som for andre virksomheder, og derfor indeholder lovforslaget ikke begunstigende særregler for Energinet Danmark.
- Selskaberne er i dag skattepligtige, og det vil de også være fremover.
- På det grundlag vil etableringen og driften af Energinet Danmark så vidt muligt ske på det samme selskabsretlige regelgrundlag som for almindelige aktieselskaber.
- Energinet Danmarks ledelse skal i den videre proces i samarbejde med advokater og revisorer se nøjere på detaljerne ved den konkrete oprettelse af virksomheden og fusionen af de

nuværende selskaber. I det arbejde vil også indgå vurderinger af de skattemæssige konsekvenser. Formålet er at tilrettelægge fusionen mest hensigtsmæssigt til gavn for el- og gasforbrugerne.

- Jeg vil dog samtidig gøre klart, at Energinet Danmark som statslig virksomhed har et særligt ansvar for at sætte en standard for god virksomhedsetik. Det er derfor ikke hensigten, at man i tilrettelæggelsen af fusionen søger at udnytte reglerne til det alleryderste for at spare forbrugerne for en skattebetaling, som først forfalder om mange år, og som man ved udvisning af rettidig omhu kan spare op til over en længere periode.

Energitilsynets uafhængighed

- Lad mig så lige knytte et par ord til spørgsmålene om Energitilsynets uafhængighed, rolle og ressourcer.
- Jeg vil gerne understrege, at Energitilsynet er en uafhængig myndighed. Det er lovfæstet, og man kan ikke gradbøje uafhængighed. Og lovforslaget om Energinet Danmark ændrer ikke på det forhold.
- Med hensyn til Energitilsynets myndighedsrolle, oversendte jeg til Folketinget den 29. juni 2004 en afrapportering fra arbejdsgruppen vedrørende Energitilsynets fremtidige myndighedsrolle. Af rapporten fremgår det, at med de lovændringer, der fandt sted i foråret 2004, blev der skabt

større klarhed om Energitilsynets rolle.

- Der blev i den forbindelse også taget en række initiativer, herunder tilførsel af ekstra ressourcer til Energitilsynet, for at dække det nødvendige ressourcebehov. Og der var enighed om, at det løbende bør vurderes, hvordan energiaftalen af 29. marts 2004 påvirker ressourcebehovet i Energitilsynets sekretariat.

Ændringsforslag oversendt til udvalget.

- Lad mig til sidst lige knytte nogle kommentarer til et par af de ændringsforslag, som jeg har oversendt til udvalget.

Revision

- Med hensyn til revisionen af Energinet Danmark er der fundet en god løsning i samarbejde med Rigsrevisionen. Jeg har som bekendt fremsat et ændringsforslag herom. Ændringsforslaget indebærer bl.a., at rigsrevisor bliver enerevisor på Energinet Danmark.
- Men samtidig etableres en aftale mellem økonomi- og erhvervsministeren og rigsrevisor om en såkaldt intern revision i Energinet Danmark. Den interne revision skal varetages af en statsautoriseret revisor, der samtidig reviderer virksomhedens datterselskaber. Herved sikres bl.a., at der bliver en sammenhængende revision af modervirksomheden og datterselskaberne.
- Energinet Danmark bliver en virksomhed med en omsætning

på i størrelsesordenen 10 mia. kr., som skal aflægge koncernregnskab, og hvor der foruden forvaltningsrevision også skal foretages en selskabs- og skattemæssig revision. Jeg har derfor lagt vægt på, at der også inddrages en statsautoriseret revisor i revisionen af virksomheden.

- Samlet set mener jeg derfor, at det er en god løsning, som tilfredsstiller de krav jeg som ansvarlig minister har til revisionen af Energinet Danmark.

Underdækning fra den hidtil gældende prisregulering

- Jeg har også oversendt et ændringsforslag, som skal medvirke til at sikre, at den energipolitiske aftale fra 29. marts 2004 fuldt og helt kan gennemføres.
- Gennemførelsen af hele aftalekomplekset forudsætter nemlig to ting. Dels at elselskaberne afleverer deres ejerandele i Eltra og Elkraft til staten, og dels at netselskaberne ikke gør krav på yderligere opgørelser af den underdækning, der er opstået i perioden fra 2000-2003. Der er tale om et retskrav, som ikke uden videre kan ophæves ved lov, fordi det kan udgøre et ekspropriativt indgreb.
- Men det siger sig selv, at virksomheder, der måtte stille krav om yderligere opgørelse af underdækning, ikke kan blive omfattet af den nye kapital- og prisregulering.
- Derfor er ændringsforslag nr. 11 nødvendigt.
Ændringsforslaget kan umiddelbart se meget omfattende ud,

men grundlæggende er der tale om kendt stof.

- Det indebærer i al sin enkelhed, at virksomheder, der måtte rejse krav om yderligere opgørelse af underdækning, fortsat vil være omfattet af de gældende regler om fri og bunden kapital samlet i et nyt kapitel 14 a i elforsyningsloven.
- Jeg vil lige understrege, at på baggrund af min aftale med Elfor af 29. marts 2004 og høringen over den nye indtægtsrammebekendtgørelse forventer jeg ikke, at der er virksomheder, der foretrækker at forblive under den hidtidige økonomiske regulering.
- Og hvis ingen virksomheder den 1. marts 2005 har meddelt mig, at de ønsker at være omfattet af kapitel 14 a, vil jeg ved førstkommende lejlighed stille forslag om, at kapitel 14 a ophæves igen.

Afslutning

- Jeg vil slutte af med at henvise til, at udvalgets spørgsmål alle ligger besvarede for udvalget. Og i lyset af, at alle partier har tilkendegivet deres generelle støtte til lovforslaget, ser jeg ser frem til vedtagelse af lovforslaget ved 3. behandlingen den 14. december.
- Dermed sættes der punktum for et meget travlt år på energiområdet præget af resultater, som vi alle kan være tilfredse med.

- Tak.